

Говор првог замјеника високог представника Лоренса Е. Батлера на церемонији обиљежавања пете годишњице инвестиције ХајделбергЦементa у Цементару Какањ

Даме и господо,

Изузетно ми је задовољство бити данас на овом мјесту – не само због тога што на овај начин одајемо почаст значајном и више него добродошлом примјеру истинског комерцијалног успјеха у Босни и Херцеговини, већ првенствено због тога што овај конкретни примјер садржи многе елементе које бисмо жељели да видимо репликован у цијелом индустријском сектору. Када се то оствари, процес приватизације који је досад био разочаравајући у БиХ би могао почети да доноси корист грађанима ове земље на исти начин као што је то већ случај у осталим државама у транзицији.

Поменута корист се може сажети у двије ријечи: инвестиције и радна мјеста.

Када је ХајделбергЦемент прије пет година инвестирао у Цементару Какањ, започет је један процес.

Веома је битно нагласити тај детаљ. У извјештавању о приватизацији у БиХ, медији се пречесто фокусирају на куповну цијену. То је обично обмањујуће. Код приватизације се у првом реду не ради о плаћању, већ о преносу – преносу средстава наравно, али и преносу експертизе, технологије, маркетингских мрежа, пословних модела, шема обуке, и пословне праксе.

Циљ поменутог преноса је да приватизовано предузеће буде профитабилно и конкурентно, што се директно одражава на интересе радника и њихових породица јер само профитабилна и конкурентна предузећа могу гарантовати запослење и исплаћивати пристојне плате.

Након приватизације Цементаре Какањ, сви запослени овог предузећа су задржани док је у периоду од претходне четири године отворено још 30 (тридесет) нових радних мјеста.

Дио инвестиције ХајделбергЦемент-а се односио на увођење најмодернијег потпуно компјутеризованог система администрације, а поред тога запосленима је понуђен и програм обуке за рад на рачунарима.

Оваква врста инвестиције представља добитну комбинацију како за раднике, дионичаре тако и за друштво уопште. На тај начин повећава се продуктивност, а у исто вријеме увећава се и база комерцијалних ресурса који постоје у БиХ. Унапређењем стандарда у једној цементари стварају се предуслови за већу продуктивност у оквиру цјелокупног сектора цементних производа који такође узрокују позитиван ефекат и изван овог сектора.

Ова приватизација је такође унаприједила профил предузећа у смислу поштовања еколошких стандарда. Након модернизације фабрике, производни капацитет се повећао за 10 (десет) процената. У исто вријеме, испуштање гасова је *смањено* за невјероватних 97 (деведесетседам) процената. Прије приватизације, испуштање гасова је премашивало 300 милиграма по квадратном метру – што је потпуно неприхватљиво, поготово када се има у виду чињеница да статутом прецизирани лимит Европске уније износи 50 милиграма по квадратном метру. Данас, ова фирма испушта 10 милиграма по квадратном метру.

Осим тога, фабрика је увела ИСО контролу квалитета и еколошке стандарде, а успјела је одржати и висок степен одговорности према јавности организовањем акције “Отворена врата” једном годишње, путем које обавјештава јавност о својим активностима.

Приликом преузимања дужности у Босни и Херцеговини, указао сам на системске слабости у цјелокупном процесу приватизације, укључујући неефикасне и политички слабе агенције за приватизацију, нереално прецијењени капитал предузећа, одбијање власти да се баве обавезама пословних субјеката (као што су нпр. неисплаћена примања, социјалне накнаде и дугови), неефикасно презентовање потенцијала за инвестирање у БиХ потенцијалним међународним инвеститорима, те недостатак свијести – како међу домаћим званичницима тако и у јавности уопште – да је приватизација један од кључева који воде ка отварању нових радних мјеста и већем просперитету.

Ови проблеми су постојали у мају, а постоје и данас. Мислим да је сада право вријеме да се окупе све заинтересоване стране – одговорни министри, агенције за приватизацију, послодавци и унија синдиката – и да коначно превазиђу проблеме који су успоравали овај процес који се досад одвијао пужевом брзином.

Данас овдје обиљежавамо пету годишњицу успјешне приватизације која је привукла инвестиције и отворила нова радна мјеста у Босни и Херцеговини. Ово само указује на ургентну потребу да се обезбиједи још таквих приватизација. Грађанима БиХ су потребне додатне инвестиције и нова радна мјеста, а постојећи систем приватизације споро доноси жељене резултате.

Хвала вам.